

**ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ**

**ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΟ ΚΟΡΩΝΟΪΟ SARS-CoV-2 (COVID-19)
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥΣ
ΣΤΑΘΜΟΥΣ**

23 Μαΐου 2020

Σκοπός των παρακάτω οδηγιών είναι η ενημέρωση των εκπαιδευτικών και του λοιπού προσωπικού των νηπιαγωγείων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών της χώρας (και μέσω αυτών και των παιδιών) σχετικά με τη λοίμωξη COVID-19, τα μέτρα πρόληψης της διασποράς του ιού, τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση εμφάνισης περιστατικού ύποπτου για λοίμωξη COVID-19 και γενικά την ασφαλή επαναλειτουργία των νηπιαγωγείων, των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών.

Γενικές πληροφορίες για τη λοίμωξη COVID-19

Ο ιός SARS-CoV-2 μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω αναπνευστικών σταγονιδίων που αποβάλλονται μέσω βήχα ή φταρνίσματος, ή με άμεση ή έμμεση επαφή με εκκρίσεις του αναπνευστικού συστήματος (δηλαδή μέσω μολυσμένων χεριών όταν αυτά έρχονται σε επαφή με το στόμα, τη μύτη ή τα μάτια ή με επιμολυσμένες επιφάνειες). Ο μέσος χρόνος επώασης της νόσου, δηλαδή το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της μόλυνσης και της εκδήλωσης των συμπτωμάτων είναι 5-6 ημέρες, ενώ κυμαίνεται από 2 έως 14 ημέρες.

Τα συχνότερα συμπτώματα της λοίμωξης COVID-19 είναι:

- Πυρετός
- Βήχας (συνήθως ξηρός αλλά μπορεί και με απόχρεμψη)
- Λαχάνιασμα ή δυσκολία στην αναπνοή
- Κρυάδες
- Ρίγος (τρέμουλο)
- Μυαλγίες
- Κεφαλαλγία
- Πονόλαιμος
- Ξαφνική απώλεια γεύσης ή όσφρησης

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, το 80% των ασθενών με λοίμωξη COVID-19 εμφανίζει ήπια νόσο ενώ το 20% των ασθενών μπορεί να εμφανίσει πνευμονία με αναπνευστική δυσχέρεια και να χρειαστεί εισαγωγή σε νοσοκομείο. Άτομα με υποκείμενα νοσήματα (καρδιοπάθεια, χρόνια αναπνευστικό νόσημα, σακχαρώδη διαβήτη, ανοσοκαταστολή) και άτομα άνω των 65 ετών έχουν αυξημένο κίνδυνο σοβαρής νόσησης και εμφάνισης επιπλοκών.

Η πλειονότητα των παιδιών με λοίμωξη COVID-19 εμφανίζει ήπια νόσο. Ο κίνδυνος σοβαρής νόσου COVID-19 είναι πολύ χαμηλός για τα παιδιά. Λιγότερο από 2% των καταγεγραμμένων κρουσμάτων διεθνώς αφορά παιδιά.

(A) Βασικές αρχές για τον περιορισμό της διασποράς του ιού και την ασφαλή λειτουργία νηπιαγωγείων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών

- Είναι σημαντικό να γίνεται συστηματική εκπαίδευση των παιδιών με επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες εφαρμογής των μέτρων προφύλαξης για την εξοικείωσή τους, με τρόπο κατάλληλο για την κάθε ηλικία.
- Σε κάθε σχολική μονάδα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ρυθμίσεις ώστε τα άτομα του προσωπικού που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου να αναλαμβάνουν εργασίες που έχουν πολύ χαμηλό κίνδυνο έκθεσης ή δεν απαιτούν προσέλευση στο σχολείο (κατάλογος ομάδων αυξημένου κινδύνου: Υπουργείο Εσωτερικών, εγκύκλιος Αρ. Πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/115/9670, 18.05.2020) (<https://www.aade.gr/sites/default/files/2020-05/egkr9670-18052020.pdf>)
- Επίσης, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην προσέρχονται στο νηπιαγωγείο, τον παιδικό ή τον βρεφονηπιακό σταθμό παιδιά που ανήκουν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου, ή νοσούν, ή συγκατοικούν με άτομο που ανήκει σε αυτές, η νοσεί.
- Κάθε σχολική μονάδα πρέπει να καταγράφει συστηματικά τις αναφορές για συμπτώματα συμβατά με COVID-19 σε παιδιά ή/και μέλη του προσωπικού και να παρακολουθεί την πορεία τους.

1. Μέτρα για την αποτροπή εισαγωγής του ιού στο χώρο του νηπιαγωγείου, παιδικού και βρεφονηπιακού σταθμού

- Όλα τα παιδιά και τα μέλη του προσωπικού που εμφανίζουν πυρετό ή/και άλλα συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19, απαγορεύεται να προσέρχονται στο νηπιαγωγείο, τον παιδικό ή τον βρεφονηπιακό σταθμό με παραμονή κατ' οίκον και αποχή από την παρακολούθηση μαθημάτων ή την εργασία οποιουδήποτε ατόμου εμφανίζει συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού ή

πυρετό. Στις περιπτώσεις αυτές συστήνεται η επικοινωνία από την οικογένεια με ιατρό και εξατομικευμένη αξιολόγηση σχετικά με την ένδειξη εργαστηριακού ελέγχου για την ανίχνευση του ιού.

- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση γονέων για τη συμμόρφωση στη δέσμευση αυτή και τον εκ των προτέρων εναλλακτικό προγραμματισμό. Επίσης, πρόβλεψη για τη διατήρηση της ασφαλούς λειτουργίας του νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού σε περιπτώσεις απουσίας του προσωπικού λόγω ασθένειας.
- Σύσταση προς τους γονείς/κηδεμόνες για θερμομέτρηση και έλεγχο για ενδεχόμενη εμφάνιση συμπτωμάτων των παιδιών, πριν την αναχώρησή τους από το σπίτι.
- Γονείς/κηδεμόνες με συμπτώματα λοίμωξης του αναπνευστικού ή/και πυρετό δεν θα επιτρέπεται να συνοδεύουν τα παιδιά και σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί λοίμωξή τους από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2, πρέπει να ενημερώνουν αμέσως τον υπεύθυνο του νηπιαγωγείου / παιδικού σταθμού και να ακολουθούν τις οδηγίες για κατ' οίκον απομόνωση όλων των μελών της οικογένειάς τους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών.
- Κάθε άτομο (παιδί ή μέλος του προσωπικού) που έχει έρθει σε στενή επαφή με επιβεβαιωμένο περιστατικό COVID-19 δεν θα προσέρχεται στο νηπιαγωγείο, τον παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό για 10 ημέρες μετά την τελευταία επαφή με τον ασθενή και στο διάστημα αυτό θα παρακολουθείται στενά η υγεία του για το ενδεχόμενο εμφάνισης συμπτωμάτων.
- Κάθε σχολική μονάδα πρέπει να καταγράφει συστηματικά τις αναφορές για συμπτώματα συμβατά με COVID-19 σε παιδιά ή/και μέλη του προσωπικού και να παρακολουθεί την πορεία τους.

2. Μέτρα κοινωνικής απόστασης και περιορισμού των στενών επαφών μεταξύ των παιδιών, του προσωπικού και των γονέων/κηδεμόνων

- Κύριο μέτρο κοινωνικής απόστασης για τα μικρά παιδιά, και ιδίως τα παιδιά των νηπιαγωγείων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, είναι **ο διαχωρισμός τους σε μικρές ομάδες που αποτελούνται σταθερά από τα ίδια παιδιά και δεν αναμιγνύονται μεταξύ τους**. Ο ακριβής τρόπος εφαρμογής αυτού του μέτρου εξαρτάται από τις συνθήκες του κάθε επιμέρους χώρου.
- Επιμερισμός των μαθητών του τμήματος σε μικρότερες ομάδες με ανώτατο αριθμό τα 15 παιδιά ανά ομάδα/αίθουσα ή και ακόμη πιο μικρές εάν είναι δυνατόν.
- Συστήνεται οι δραστηριότητες των τμημάτων να πραγματοποιούνται σε μία **συγκεκριμένη αίθουσα για κάθε ομάδα παιδιών και με το ίδιο προσωπικό**.

- Θα πρέπει να **αποφεύγεται η ανάμιξη και αλληλεπίδραση παιδιών από διαφορετικά τμήματα/αίθουσες** καθώς και η οργάνωση διατμηματικών εκδηλώσεων ή ομαδικών δραστηριοτήτων και παιχνιδιών.
- Προτείνεται η οργάνωση της δημιουργικής απασχόλησης να πραγματοποιείται με τη **δημιουργία μικρών υποομάδων παιδιών σε κάθε αίθουσα**, ώστε να διευκολύνεται το έργο των εκπαιδευτικών για την τήρηση των αποστάσεων και των μέτρων υγιεινής.
- Προτείνεται η **αποφυγή ή η τροποποίηση της χρήσης κοινόχρηστων χώρων όπως η τραπεζαρία**. Τα γεύματα μπορούν να προσφέρονται στις αίθουσες ή, εάν δεν μπορούν να γίνουν οι απαιτούμενες χωροταξικές ρυθμίσεις, η τραπεζαρία να χρησιμοποιείται σε διαφορετικούς χρόνους για κάθε ομάδα παιδιών, ώστε να αποφευχθεί ο συγχρωτισμός ή/και η ανάμιξη παιδιών από διαφορετικές ομάδες.
- Ανάλογα με τη διαθέσιμη υποδομή και τη χωροταξική διάταξη, προτείνεται και ο **καταμερισμός των χώρων ατομικής υγιεινής (τουαλέτες, νιπτήρες)**, ώστε να γίνεται η χρήση τους τμηματικά από συγκεκριμένες ομάδες παιδιών
- **Είσοδος στον χώρο μόνο των παιδιών και του απαραίτητου προσωπικού**. Τα παιδιά θα παραλαμβάνονται από συγκεκριμένο μέλος του προσωπικού πριν την είσοδό τους στον χώρο του νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού και θα οδηγούνται στην αίθουσα.
- Οργάνωση των χώρων ύπνου και ξεκούρασης των παιδιών κατά μικρές ομάδες σε διαφορετικές αίθουσες ή σε σαφώς διακριτούς χώρους μεγάλης αίθουσας με διαχωριστικό και απόσταση 1,5 μέτρο μεταξύ των διακριτών χώρων. Χρήση ατομικών κλινοσκεπασμάτων για κάθε παιδί. Τα κρεβάτια μπορούν να τοποθετούνται με διάταξη πόδια-κεφάλι, ώστε να απέχουν περισσότερο τα πρόσωπα των παιδιών. Όσο είναι δυνατόν, το ίδιο μέλος του προσωπικού να φροντίζει την ίδια ομάδα παιδιών.
- Οργάνωση λειτουργίας με **βέλτιστη αξιοποίηση των εξωτερικών χώρων** για δραστηριότητες και παιχνίδι.

3. Τήρηση κανόνων ατομικής υγιεινής

- Εκπαίδευση των παιδιών ανάλογα με τις δυνατότητες της ηλικίας τους και συστηματική **εφαρμογή της υγιεινής των χεριών**. Προϋπόθεση είναι η εξασφάλιση υποδομών και υλικών, όπως νιπτήρες με τρεχούμενο νερό και υγρό σαπούνι, καθώς και αλκοολούχα αντισηπτικά διαλύματα που θα εφαρμόζονται πάντα με την επίβλεψη ή βοήθεια ενήλικα.
- Η υγιεινή των χεριών πρέπει να εφαρμόζεται από παιδιά και προσωπικό
 - **Κατά την είσοδο στον χώρο**

- **Όταν τα χέρια είναι εμφανώς λερωμένα (σαπούνι και νερό)**
 - **Πριν και μετά:**
 - Την προετοιμασία ή τη χορήγηση γεύματος
 - Το γεύμα
 - Τη χρήση της τουαλέτας ή την αλλαγή πάντας
 - **Μετά:**
 - Την επαφή με εκκρίσεις ή σωματικά υγρά
 - Το παιχνίδι σε εξωτερικό χώρο
 - Τον χειρισμό απορριμμάτων
- Το πλύσιμο των χεριών με υγρό σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα, θα ακολουθείται από προσεκτικό στέγνωμα με χάρτινες χειροπετσέτες μιας χρήσης και απόρριψή τους στους κάδους απορριμμάτων.
 - Εναλλακτικά, συστήνεται η εφαρμογή αλκοολούχου αντισηπτικού διαλύματος, πάντα με την επίβλεψη ή βοήθεια του εκπαιδευτικού προσωπικού ώστε να διασφαλίζεται η ορθή διαδικασία.
 - **Τήρηση των κανόνων αναπνευστικής υγιεινής.** Σε βήχα ή φτέρνισμα, κάλυψη της μύτης και του στόματος με το μανίκι στο ύψος του αγκώνα ή με χαρτομάντιλο, απόρριψη του χρησιμοποιημένου χαρτομάντιλου στους κάδους απορριμμάτων και επιμελές πλύσιμο των χεριών.
 - **Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα.**
 - **Αποφυγή κοινής χρήσης προσωπικών αντικειμένων και ατομικών παιχνιδιών.**
 - Απαγορεύεται τα παιδιά να πίνουν νερό απευθείας από τη βρύση με το στόμα, καθώς και να χρησιμοποιούν κοινά σκεύη όπως ποτήρια και μπουκάλια.
 - Αποφυγή στενής επαφής, εφόσον αυτό είναι δυνατό, με οποιοδήποτε άτομο εμφανίζει πυρετό ή συμπτώματα από το αναπνευστικό, όπως βήχα ή φτέρνισμα.
 - Προβλέπεται η προαιρετική χρήση προστατευτικής μάσκας από το εκπαιδευτικό και το λοιπό προσωπικό των νηπιαγωγείων, παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών. Η χρήση της μάσκας είναι απαραίτητη κατά την ετοιμασία ή/και επιμέλεια φαγητού καθώς και σε συνθήκες δυσκολίας τήρησης απόστασης 1,5 μέτρου μεταξύ ενηλίκων (π.χ. γραφεία). Η σωστή χρήση της μάσκας είναι πολύ σημαντική (<https://eody.gov.gr/covid-19-odigies-gia-ti-chrisi-maskas-apo-to-koino/>)
 - Τα αλκοολούχα αντισηπτικά πρέπει να φυλάσσονται μακριά από τα παιδιά νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού και να χρησιμοποιούνται μόνο υπό επίβλεψη, καθώς έχουν αναφερθεί περιπτώσεις δηλητηρίασης από αυτά.

4. Ενίσχυση των προγραμμάτων καθαριότητας χώρων και καθαρισμού ή/και εφαρμογής απολυμαντικού σε επιφάνειες, αντικείμενα και εξοπλισμό

- Συστηματικός φυσικός αερισμός χώρων
- Καθαριότητα σε χώρους, επιφάνειες και αντικείμενα:
 - Παρασκευής και χορήγησης γευμάτων (πριν και μετά κάθε χρήση)
 - Φιλοξενίας και δραστηριοτήτων
 - Συχνά χρησιμοποιούμενες επιφάνειες, παιχνίδια
 - Τουαλέτες και σημεία αλλαγής βρεφικών πανών
 - Χώρους ξεκούρασης και ύπνου
- Προσπάθεια εξασφάλισης κατά το δυνατόν εξοπλισμού και παιχνιδιών ατομικής χρήσης (π.χ. ατομική κασετίνα με μολύβια και μαρκαδόρους). Ο εξοπλισμός και τα παιχνίδια που χρησιμοποιούνται από περισσότερα παιδιά (πάντα της ίδιας μικρής ομάδας) πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο.
- Τακτικός καθαρισμός παιχνιδιών και αντικειμένων:
 - Για την καθημερινή καθαριότητα παιχνιδιών, που δεν έχουν έρθει σε επαφή με σωματικά υγρά και εκκρίσεις των παιδιών, συστήνεται πλύσιμο με σαπούνι/ απορρυπαντικό και χλιαρό νερό. Τα παιχνίδια μπορούν να τοποθετούνται σε σκεύος με σαπουνόνερο μακριά από τα παιδιά, να καθαρίζονται επιμελώς με τριβή στο τέλος της ημέρας και στη συνέχεια να στεγνώνουν πριν την επαναχρησιμοποίησή τους την επομένη.
 - Παιχνίδια και αντικείμενα που έχουν έρθει σε επαφή με τη στοματική κοιλότητα ή άλλες σωματικές εκκρίσεις των παιδιών πρέπει να πλένονται με σαπούνι/ απορρυπαντικό και νερό, και κατόπιν, αφού ξεπλυθούν και στεγνώσουν, να γίνεται εφαρμογή απολυμαντικού.
 - Ως απολυμαντικό μπορεί να χρησιμοποιείται αλκοολούχο διάλυμα 70-90%, μαντιλάκι εμποτισμένο με αιθυλική αλκοόλη 70% ή άλλο απολυμαντικό με εγκεκριμένη από τον ΕΟΦ μικροβιοκτόνο/ ιοκτόνο δράση, λαμβάνοντας υπόψη και τη συμβατότητά του με το υλικό κατασκευής των παιχνιδιών. Στις περιπτώσεις χρήσης απολυμαντικού χρειάζεται ξέβγαλμα με νερό και στέγνωμα πριν τη χρήση των παιχνιδιών/ αντικειμένων από τα παιδιά.
 - Το άτομο που καθαρίζει τα παιχνίδια/ αντικείμενα πρέπει να φορά γάντια.
 - Τα παιδικά βιβλία, όπως και άλλα υλικά από χαρτί, δεν χρειάζονται ειδικό καθαρισμό ή εφαρμογή απολυμαντικού.
- Απομάκρυνση παιχνιδιών που ΔΕΝ μπορούν να πλένονται/ απολυμαίνονται συχνά (π.χ. υφασμάτινα, λούτρινα κ.λπ.). Παιχνίδια που δεν πλένονται/ απολυμαίνονται ΔΕΝ πρέπει να χρησιμοποιούνται

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- Τα είδη καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να βρίσκονται μακριά από τα παιδιά
- Καλός αερισμός και αποφυγή εισπνοής ερεθιστικών και πιθανώς τοξικών ουσιών κατά τον καθαρισμό/ εφαρμογή απολυμαντικού

Στο Παράρτημα περιλαμβάνονται λεπτομερείς οδηγίες για τη διαδικασία καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικών σε επιφάνειες και εξοπλισμό.

Επισημαίνεται ότι ΔΕΝ ενδείκνυται η απολύμανση με ψεκασμό ή εκνέφωση των εσωτερικών ή εξωτερικών χώρων, σύμφωνα και με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (<https://www.who.int/publications-detail/cleaning-and-disinfection-of-environmental-surfaces-inthe-context-of-covid-19>).

5. Διαχείριση ύποπτου κρούσματος

- Σε κάθε νηπιαγωγείο, παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό ορίζεται ένας υπεύθυνος για τη διαχείριση ύποπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19, με τον αναπληρωτή του.
- Ο υπεύθυνος ενημερώνει και εκπαιδεύει το προσωπικό σχετικά με την έγκαιρη αναγνώριση και τη διαχείριση ύποπτων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19.

Εάν κάποιο παιδί εμφανίσει συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19

- **Επικοινωνία με οικογένεια** για παραλαβή του παιδιού, κατά προτίμηση με μάσκα.
- Ο μαθητής φοράει μάσκα και οδηγείται σε ειδικό καλά αεριζόμενο χώρο απομόνωσης, που έχει προβλεφθεί σε κάθε μονάδα.
- Εφαρμογή **υγιεινής χεριών** και **αναπνευστικής υγιεινής**.
- **Εξοπλισμός ατομικής προστασίας για το προσωπικό** (μάσκα, γάντια, ποδιά αδιάβροχη).
- **Απαγορεύεται η χρήση μάσκας σε βρέφη και παιδιά < 3 ετών.**
- Σε μεγαλύτερα παιδιά μπορεί να γίνει χρήση προστατευτικής μάσκας με προϋποθέσεις (καλά ανεκτή, πρόληψη κινδύνου επαφής με μάτια και πρόσωπο).
- Επιμελής **καθαρισμός και απολύμανση** χώρου και επιφανειών μετά την αναχώρηση του παιδιού με χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας.
- Ιατρική αξιολόγηση και σύμφωνα με την κρίση του θεράποντος ιατρού, εφόσον το παιδί εμφανίζει συμπτώματα συμβατά με λοίμωξη COVID-19, πρέπει να γίνει κατά προτεραιότητα μοριακό διαγνωστικό τεστ.

- Εν αναμονή του αποτελέσματος, το παιδί παραμένει σε απομόνωση και κατ' οίκον νοσηλεία, σε καλά αεριζόμενο δωμάτιο (οδηγίες: <https://eody.gov.gr/neos-koronoios-covid-19-odigies-gia-frontida-ypoptoy-kroysmatos-sto-spiti/>).

Τι πρέπει να γίνει αν έχουμε επιβεβαιωμένο κρούσμα στο νηπιαγωγείο, παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό (παιδί, εκπαιδευτικός ή άλλο μέλος του προσωπικού)

Αν το τεστ βγει θετικό

- Ενημερώνεται αμέσως το νηπιαγωγείο, ο παιδικός ή βρεφονηπιακός σταθμός και ο ΕΟΔΥ
- Ο ΕΟΔΥ επικοινωνεί με τον υπεύθυνο του του νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού για να γίνει η επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση όλων των πιθανών επαφών του κρούσματος (προσωπικού και παιδιών κ.λπ.),
- Ενδεδειγμένος καθαρισμός και τοπική εφαρμογή απολυμαντικού στις επιφάνειες των χώρων που δραστηριοποιήθηκε το κρούσμα (για οδηγίες, βλ. Παράρτημα)
- Το παιδί ή ο ενήλικας μπορεί να επιστρέψει μετά την πάροδο 3 ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του **ΚΑΙ** την παρέλευση τουλάχιστον 10ημέρου από την έναρξη των συμπτωμάτων.
- Τα παιδιά και οι εκπαιδευτικοί της ίδιας ομάδας/τμήματος θα απομακρυνθούν από το νηπιαγωγείο, παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό, με οδηγίες για στενή παρακολούθηση της υγείας τους και εφόσον δεν εκδηλώσουν κάποιο ύποπτο σύμπτωμα, θα επιστρέψουν μετά από 10 ημέρες.
- Η απομάκρυνση παιδιών/ προσωπικού άλλων τμημάτων ή και όλου του νηπιαγωγείου, παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού θα εξετάζεται κατά περίπτωση ανάλογα με την εκτίμηση κινδύνου που θα προκύπτει κατά την ιχνηλάτηση των επαφών.

Αν το τεστ βγει αρνητικό

- Το παιδί ή ο ενήλικας μπορεί να επιστρέψει στον νηπιαγωγείο, παιδικό ή βρεφονηπιακό σταθμό μετά την πάροδο τουλάχιστον 3 ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων του.

Τι πρέπει να γίνει αν έχουμε συρροή κρουσμάτων με λοίμωξη COVID-19

Ως συρροή κρουσμάτων ορίζεται η εμφάνιση τουλάχιστον δύο εργαστηριακά επιβεβαιωμένων κρουσμάτων λοίμωξης COVID-19 μεταξύ μαθητών ή και εκπαιδευτικών σε συγκεκριμένο τμήμα μέσα σε διάστημα 14 ημερών.

- Διακοπή της λειτουργίας του τμήματος για 10 ημέρες.
- Ενδεδειγμένος καθαρισμός και απολύμανση των χώρων που δραστηριοποιήθηκαν τα κρούσματα (οδηγίες στην ιστοσελίδα του ΕΟΔΥ www.eody.gov.gr).

- Οι μαθητές (ή το προσωπικό) που νόσησαν θα επιστρέψουν στο σχολείο μετά την πάροδο 3 ημερών από την υποχώρηση του πυρετού και την ύφεση των συμπτωμάτων τους **ΚΑΙ** την παρέλευση τουλάχιστον 10ημέρου από την έναρξη των συμπτωμάτων.
- Οι συμμαθητές του τμήματος θα απομακρυνθούν από το σχολείο, με οδηγίες για στενή παρακολούθηση της υγείας τους και εφόσον δεν εκδηλώσουν κάποιο ύποπτο σύμπτωμα, θα επιστρέψουν μετά από 10 ημέρες.
- Άμεση ενημέρωση του ΕΟΔΥ για επιδημιολογική διερεύνηση και ιχνηλάτηση επαφών.
- Σε περίπτωση εμφάνισης 3 ή περισσότερων σποραδικών κρουσμάτων στην εκπαιδευτική μονάδα σε διάστημα 14 ημερών, άμεση ενημέρωση του ΕΟΔΥ για επιδημιολογική διερεύνηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΕ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΕΟΔΥ, 19 Μαΐου 2020

1. Διαδικασία καθημερινής καθαριότητας και εφαρμογής απολυμαντικών

- Οι χώροι των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων θα πρέπει να αερίζονται καλά α) στα διαλείμματα και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων εφόσον το επιτρέπουν οι κλιματικές συνθήκες, και β) πριν και κατά τη διάρκεια του καθαρισμού τους.
- Οι επιφάνειες καθαρίζονται με σαπούνι και νερό ή απορρυπαντικό και νερό, σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στη συσκευασία. Το καλό τρίψιμο είναι απαραίτητο για την απομάκρυνση των ρύπων και των μικροοργανισμών.
- Στις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται ή αγγίζονται συχνά ακολουθεί, μετά τον καθαρισμό, εφαρμογή απολυμαντικού. Συνήθεις επιφάνειες που χρησιμοποιούνται ή αγγίζονται συχνά είναι: τουαλέτες, βρύσες, πόμολα, τραπέζια ή πάγκοι εργασίας κοινής χρήσης, κουπαστή σκάλας, κουμπιά σε ασανσέρ ή κουδούνια, διακόπτες ηλεκτρικού, πληκτρολόγια ή συσκευές τηλεφώνου κοινής χρήσης, έδρες εκπαιδευτικών ή θρανία όταν οι χρήστες τους εναλλάσσονται κ.ά..
- Για την εφαρμογή απολυμαντικού πρέπει να έχει προηγηθεί καθαρισμός της επιφάνειας, ξέβγαλμά της με νερό και στέγνωμα. Το καλό τρίψιμο και ο σωστός χρόνος εφαρμογής του απολυμαντικού είναι απαραίτητα για την καταστροφή των μικροοργανισμών.
- Γνωστές απολυμαντικές ουσίες είναι το υποχλωριώδες νάτριο (χλωρίνη) και η αιθυλική αλκοόλη (καθαρό οινόπνευμα, προσοχή όχι μπλε φωτιστικό οινόπνευμα). Στο εμπόριο κυκλοφορούν και άλλα απολυμαντικά με βακτηριοκτόνο και ιοκτόνο δράση εγκεκριμένα από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ). Επίσης στο εμπόριο κυκλοφορούν εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ προϊόντα με καθαριστικές και απολυμαντικές ιδιότητες ταυτόχρονα.
- Συστήνεται η εφαρμογή απολυμαντικού διαλύματος υποχλωριώδους νατρίου (οικιακή χλωρίνη) σε συγκέντρωση 0.1% (=1000 ppm διαθέσιμου χλωρίου), δηλαδή αραιώση 1:50 (20ml:1000ml) όταν η αρχική συγκέντρωση της χλωρίνης είναι 5%, για τουλάχιστον 1 λεπτό, η οποία είναι αποτελεσματική για την καταστροφή των μικροοργανισμών. Το διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου πρέπει να ετοιμάζεται εγκαίρως και να χρησιμοποιείται εντός 24 ωρών. Εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλκοολούχα διαλύματα με 70%-90% συγκέντρωση αιθυλικής αλκοόλης για τουλάχιστον 1 λεπτό.
- Ο καθαρισμός ή/και η εφαρμογή απολυμαντικού σε επιφάνειες ή εξοπλισμό που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες/ος θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

- Οι επιφάνειες δεν πρέπει να αγγίζονται μέχρι να στεγνώσουν από τον καθαρισμό ή/και την εφαρμογή του απολυμαντικού.
- Ο καθαρισμός και εφαρμογή απολυμαντικού πρέπει να γίνεται και στον εξοπλισμό καθαριότητας πολλαπλών χρήσεων (π.χ. κάδοι σφουγγαρίσματος, σφουγγαρίστρες) μετά από κάθε χρήση. Συνιστάται η χρήση ξεχωριστού εξοπλισμού καθαριότητας για τις τουαλέτες και τους υπόλοιπους χώρους (γραφεία, τάξεις, κ.ά.).
- Το προσωπικό καθαριότητας κατά τη διάρκεια της εργασίας του πρέπει να φορά στολή/ρόμπα εργασίας και γάντια μιας χρήσης, τα οποία θα πρέπει να αλλάζει τακτικά.
- Πρόσθετος εξοπλισμός ατομικής προστασίας, όπως μάσκα, προστατευτικά γυαλιά και αδιάβροχη ποδιά, μπορεί να χρειάζεται κατά την παρασκευή διαλυμάτων, ανάλογα με το καθαριστικό/απολυμαντικό που χρησιμοποιείται και τη διαδικασία καθαρισμού, για την προστασία του προσωπικού καθαριότητας, ιδιαίτερα εάν υπάρχει κίνδυνος πιτσιλισματος.
- Κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να αποφεύγεται ο ψεκασμός, η πρόκληση πιτσιλισματος και το σήκωμα ή η ανάδευση σκόνης (π.χ. σκούπισμα, τίναγμα μοκέτας, χαλιού ή άλλων μαλακών υλικών).
- Η στολή/ρόμπα εργασίας θα πρέπει να πλένεται τακτικά και να μην τινάζεται πριν το πλύσιμό της.

2. Οδηγίες καθαρισμού και εφαρμογής απολυμαντικού μετά από επιβεβαιωμένο περιστατικό COVID-19

- Ο χώρος ή οι χώροι (π.χ. γραφεία, τουαλέτα, κοινόχρηστοι χώροι, αίθουσες, τραπεζαρία) που χρησιμοποιήθηκαν από το επιβεβαιωμένο περιστατικό με COVID-19, πρέπει να αερίζονται με φρέσκο αέρα για τουλάχιστον 1 ώρα και μετά να ακολουθεί καθαρισμός και εφαρμογή απολυμαντικού σε όλες τις επιφάνειες και τον εξοπλισμό.
- Οι επιφάνειες καθαρίζονται με σαπούνι και νερό ή απορρυπαντικό και νερό, σύμφωνα με τις οδηγίες που αναγράφονται στη συσκευασία. Το καλό τρίψιμο είναι απαραίτητο για την απομάκρυνση των ρύπων και των μικροοργανισμών.
- Στις επιφάνειες, μετά τον καθαρισμό, το ξέβγαλμα με νερό και το στέγνωμα, ακολουθεί εφαρμογή απολυμαντικού. Το καλό τρίψιμο και ο σωστός χρόνος εφαρμογής του απολυμαντικού είναι απαραίτητα για την καταστροφή των μικροοργανισμών.
- Γνωστές απολυμαντικές ουσίες είναι το υποχλωριώδες νάτριο (χλωρίνη) και η αιθυλική αλκοόλη (καθαρό οινόπνευμα, προσοχή όχι μπλε φωτιστικό οινόπνευμα). Στο εμπόριο κυκλοφορούν και άλλα απολυμαντικά με εγκεκριμένη από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (ΕΟΦ) βακτηριοκτόνο και ιοκτόνο δράση.
- Συστήνεται η εφαρμογή απολυμαντικού διαλύματος υποχλωριώδους νατρίου (οικιακή χλωρίνη) σε συγκέντρωση 0.1% (=1000 ppm διαθέσιμου χλωρίου), δηλαδή

αραίωση 1:50 (20ml:1000ml) όταν η αρχική συγκέντρωση της χλωρίνης είναι 5%, για τουλάχιστον 1 λεπτό, η οποία είναι αποτελεσματική για την καταστροφή των μικροοργανισμών. Το διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου πρέπει να ετοιμάζεται εγκαίρως και να χρησιμοποιείται εντός 24 ωρών. Εναλλακτικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλκοολούχα διαλύματα με 70%-90% συγκέντρωση αιθυλικής αλκοόλης για τουλάχιστον 1 λεπτό.

- Ο καθαρισμός ή/και η εφαρμογή απολυμαντικού σε επιφάνειες ή εξοπλισμό που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες/ος θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- Οι επιφάνειες δεν πρέπει να αγγίζονται μέχρι να στεγνώσουν από τον καθαρισμό και την εφαρμογή του απολυμαντικού.
- Ο εξοπλισμός καθαρισμού, όπου αυτό είναι εφικτό, συνιστάται να είναι μίας χρήσεως (π.χ. πανιά καθαριότητας). Ο εξοπλισμός καθαριότητας που είναι πολλαπλών χρήσεων (π.χ. κάδοι σφουγγαρίσματος, σφουγγαρίστρες) πρέπει να καθαρίζεται και να γίνεται εφαρμογή απολυμαντικού μετά από κάθε χρήση. Συνιστάται η χρήση ξεχωριστού εξοπλισμού καθαριότητας για τις τουαλέτες και τους υπόλοιπους χώρους (γραφεία, τάξεις, κ.ά.).
- Το προσωπικό καθαριότητας κατά τη διάρκεια της εργασίας του πρέπει να φορά τον απαραίτητο εξοπλισμό ατομικής προστασίας πάνω από τη στολή/ρόμπα, ο οποίος αποτελείται από:
 - Κατά προτίμηση χειρουργική μάσκα
 - Αδιάβροχη ρόμπα μίας χρήσης (ή υγροαπωθητική ρόμπα με μακριά μανίκια και επιπρόσθετα πλαστική ποδιά)
 - Γάντια μίας χρήσης
 - Προστατευτικά γυαλιά
- Όσον αφορά τον ελάχιστο προτεινόμενο ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό του ατόμου που καθαρίζει σε αυτήν την περίπτωση, η χρήση προστατευτικής ρόμπας μίας χρήσης μπορεί να αντικατασταθεί με αδιάβροχη ποδιά – η οποία πρέπει να πλένεται προσεκτικά με ζεστό νερό και απορρυπαντικό μετά από κάθε χρήση ή να είναι μίας χρήσεως - και τα προστατευτικά γυαλιά να παραληφθούν, εφόσον βέβαια δεν υπάρχει πιθανότητα εκτίναξης μολυσματικών σωματιδίων.
-
- Το προσωπικό καθαριότητας πρέπει να αλλάζει τακτικά τα γάντια. Μετά την αφαίρεση των γαντιών πρέπει να ακολουθεί υγιεινή των χεριών (πλύσιμο με σαπούνι και νερό ή εφαρμογή αλκοολούχου αντισηπτικού για 20 δευτερόλεπτα) και αφού τα χέρια στεγνώσουν καλά να χρησιμοποιείται νέο ζευγάρι γαντιών.
- Πρέπει να ακολουθείται ο σωστός και ασφαλής τρόπος εφαρμογής, αφαίρεσης και απόρριψης του εξοπλισμού ατομικής προστασίας με συχνή υγιεινή χεριών, σύμφωνα με τις οδηγίες: <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/PPE-donning-doffing.pdf>, <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/covid-19-mask.pdf>

Γενικές επισημάνσεις

- Ο **καθαρισμός** των επιφανειών με σαπούνι και νερό ή απορρυπαντικό και νερό απομακρύνει τους ρύπους και τους μικροοργανισμούς από τις επιφάνειες. Η εφαρμογή **απολυμαντικών** καταστρέφει τους εναπομείναντες μικροοργανισμούς που έχουν επιμολύνει επιφάνειες και αντικείμενα, μειώνοντας ακόμα περαιτέρω τον κίνδυνο διασποράς του ιού .
- Η χλωρίνη δεν πρέπει να αναμειγνύεται με αμμωνία και άλλου είδους απορρυπαντικά/ καθαριστικά.
- Πρέπει να ακολουθούνται οι οδηγίες του κατασκευαστή σχετικά με την αραίωση των απολυμαντικών με νερό, το χρόνο εφαρμογής τους, το χρόνο αερισμού του χώρου, την αποθήκευσή τους καθώς και τον συνιστάμενο εξοπλισμό προστασίας του προσωπικού καθαριότητας.
- Τα προϊόντα καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να φυλάσσονται πάντα μακριά από τα παιδιά.
- Κατά τη χρήση καθαριστικών και απολυμαντικών το προσωπικό καθαριότητας πρέπει να αποφεύγει την εισπνοή τους και την άμεση επαφή με το δέρμα με τη χρήση γαντιών και το πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα.
- Η παρασκευή των απολυμαντικών (π.χ. αραίωση χλωρίνης κλπ.) πρέπει να γίνεται σε χώρο που αερίζεται καλά, και κατ' αυτήν το προσωπικό πρέπει να φορά ελαστικά γάντια, αδιάβροχη ποδιά και κλειστά παπούτσια για προστασία από τα χημικά που περιέχονται. Η χρήση προστατευτικών γυαλιών και μάσκας μπορεί να είναι επίσης απαραίτητα εάν υπάρχει κίνδυνος πιτσιλίσματος.
- Ο προαύλιος χώρος καθαρίζεται με σαπούνι και νερό ή κοινά απορρυπαντικά και νερό.